

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2017-11-08--09**

Psykiatriska klinikerna
Klinik

Piteå och Öjebyn
Ort

Gisela Larmark
Inspektörer

Karin Grönvall

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Piteå och Öjebyn är två olika verksamhetsområden med var sin verksamhetschef och chöf, men med ett i praktiken mycket väl integrerat samarbete, med gemensamma läkarmöten och AT/ST utbildning. Deras gemensamma upptagningsområde sträcker sig från Arjeplog/Arvidsjaur kommun, via Älvsbyn ut till kusten med Piteå och Öjebyn.

Heldygnsvården samt merparten av mottagningsverksamheten är centrerad till Piteå och Öjebyn. Heldygnsvård bedrivs med 16 platser i Piteå, ett blandat allmänpsykiatriskt patientunderlag; inklusive missbrukspatienter. Öjebyn har 70 talet vårdplatser som består både av en stor andel dömda rättspsykiatriska patienter, men även av LPT patienter och en intagningsavdelning där psykos och andra särskilt utåtagerande patienter vårdas från hela Norrbotten.

Sista åren har det genomförts en strukturell förändring av den psykiatriska vården i Norrbotten från en tidigare läns-gemensam psykiatri division, till att psykiatrin nu ingår i närsjukvårdsområde Piteå och Öjebyn.

I Piteå har mottagningen strukturellt förändrats till en rehabinriktad mottagning, en allmänpsykiatrisk mottagning och en enhet för ECT, dagjoursverksamhet och Labomottagning.

Verksamheten är tillräckligt allsidig för att kunna bedriva ST utbildning, med delar förlagda i Sunderbyn eller annan ort för ex neurologi placering. Det finns kunskapscentrum för beroende inriktning i Sunderbyn. Gemensam jourlinje finns i Sunderbyn.

Det finns skriftliga riktlinjer om hur ST ska bedrivas och utvärderas samt det finns en plan för att främja lika rättigheter.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Piteå kliniken har idag 4 anställda specialister i psykiatri. Därtill har man länge haft 3-4 hyrläkare i varierande tjänstegrad. Hyrläkarna som finns kopplade till kliniken har varit samma individer under flera år och har varit aktiva som kliniska instruktörer till ST läkarna. Verksamheten håller nu på att fasa ut hyrläkarna; men viss kontakt finns fortsatt regelbundet ffa som kunskapsfömedlare. Piteå kliniken har 5 ST läkare. Flera av dem har andra specialiteter sedan tidigare. Merparten är på slutet av sin ST; vilket nu är grunden för att kliniken skall kunna klara sig utan hyrläkare.

Öjebyn har 2 anställda specialister, inga hyrläkare. Där finns idag 2 ST läkare.

Alla fast anställda huvudhandledare och specialister i både Öjebyn och Piteå har genomgått handledarutbildning. Studierektorn har relevant specialistkompetens och en skriftlig uppdragsbeskrivning.

Man har regelbundna träffar mellan handledare och studierektor sk specialistkollegium. Vad man möjligen kan sakna är träffar för utveckling av handledarnas egen kompetens.

Antalet specialister är idag på gränsen för att kunna ge adekvat handledning, men detta har fungerat väl i praktiken de sista åren, tack vare de fasta hyrläkarna.

Det finns tillgång till disputerad (docent) kompetens i Sunderbyn, med goda möjligheter till handledning vad gäller vetenskapligt arbete.

Det finns skriftliga riktlinjer för Region Norrbotten hur handledningen skall gå till.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Vården bedrivs i ändamålsenliga lokaler. Alla ST läkare har ett eget rum under merparten av ST; med egen arbetsplats, dator och tillgång till att kunna förvara egen litteratur.

Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.

Det finns tillgång till bibliotekstjänst, där det dock i vissa fall är tekniskt problem med inloggning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐

B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST utbildningen genomförs i enlighet med utbildningsprogrammet och målbeskrivningen. Alla ST läkarna har individuella utbildningsprogram. Huvudhandledaren och ST läkaren ses regelbundet och kontinuerlig revision av utbildningsprogrammet sker, dock i vissa fall utan studierektorns kännedom. Det finns utrymme för individuella önskemål om olika placeringar utifrån den enskilde ST läkarens önskemål.

Dagjourer görs kontinuerligt under hela ST inom ramen av Piteå/Öjebyns upptagningsområde och sker då på plats i Piteå. Endast enstaka ST läkare deltar dock i natt/helgjourer via Sunderbyn. Jourtjänstgöring är därmed inte tillräckligt omfattande för att uppfylla målbeskrivningen.

Sidoutbildningar följs inte alltid upp av huvudhandledaren.

Introduktionsprogram finns (men framkom via enkäten att den inte alltid fungerar) men förefaller inte helt formaliserat. ST läkarna får välkomstbrev och känner sig väl mottagna vid start av tjänstgöring.

Studierektorn utgör en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, men inte alltid till huvudhandledare eller ST läkare. Studierektorn kommer på plats minst en gång per år, då i samband med ST kollegium.

Alla ST läkare har ST-kontrakt som reglerar ST-läkarens och arbetsgivarens gemensamma åtagande.

ST läkare, oavsett kön, etnicitet, religion eller trosuppfattning, arbetar på lika villkor.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Huvudhandledare som har genomgått handledarutbildning finns för varje enskild ST läkare. Huvudhandledare tjänstgör där ST-läkaren är placerad. I Piteå-Öjebyn kan det betyda att ST läkaren har sin placering i Piteå och handledaren i Öjebyn. Men med tanke på det nära samarbetet förefaller detta inte vara ett problem. Handledning fungerar bra, där ST läkarna uppger att de är nöjda. ST samt huvudhandledare träffas kontinuerligt och tid finns för planerade möten, fränsett enstaka ST läkare, där man inte träffats i perioder.

Bedömningsverktyg används i form av sit-in på ett föredömligt sätt.

Enligt lokal föreskrift skall bedömning ske minst 4 ggr per år; varav minst 2 sit-in, samt ex 2 fallbeskrivningar.

Enstaka ST läkare bedöms så ofta som varannan till var tredje månad.

Det har hitintills aldrig funnits brister hos någon ST läkare som renderat ett åtgärdsprogram.

Det är något oklart hur bedömningen av ST läkaren dokumenteras. Ett ansvar som enligt författningen åvilar verksamhetschefen.

Verksamhetschefen håller regelbundna utvecklingssamtal med ST läkarna.

Utbildningsklimatet bedömes utvecklande och inbjuder till diskussioner och frågor. Stämningen på klinikerna Piteå och Öjebyn kändes öppet och välkomnande. Det förföll vara en god gemenskap mellan ST läkare, handledare och verksamhetschef.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Det finns ett gediget internt utbildningsprogram där man i ST gruppen (både Öjebyn och Piteå), träffas en heldag varannan vecka för teoretiska studier. Detta interna program ansvarar ST läkarna själva för på plats i Piteå.

ST läkarna deltar därutöver i dagliga morgonmöten och regelbundna läkarmöten med falldiskussioner.

Studierektorn samordnar den externa teoretiska utbildningen, där ST läkarna följer kurser i Norrbotten vad gäller a+b målen samt Metis och övriga kurser för ST läkare. Därtill ordnar studierektorn Masterclass psykiatri; där ST läkarna deltar; samt erbjuds nationella och internationella konferenser.

ST läkarna har utöver den teoretiska utbildningen enligt enkätsvaren 2-3 timmar självstudier per vecka. Enligt ST kontrakt har ST läkaren rätt till 4 timmars

självstudier per vecka men det varierar vilken möjlighet man har att ta ut detta. Dock finns det inget missnöje i ST gruppen kring detta.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds inom Region Norrbotten för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt. Det finns tillgång till vetenskaplig handledare i form av docent, i Sunderbyn, där man ges mycket goda förutsättningar för att kunna genomföra och få återkoppling på vetenskapligt arbete. De senaste åren har minst 2 av ST läkarnas arbeten publicerats i en vetenskaplig tidskrift eller vid en vetenskaplig konferens.

Likaså finns det mycket goda förutsättningar att genomföra kvalitetsarbete och patientsäkerhetsarbete genom nära samarbete med verksamhetsledning. Där ST läkarna gör kvalitetsarbeten i samverkan med verksamhetsledningen, och där man ser en direkt koppling och nytta av deras arbeten. Återkoppling sker både på det vetenskapliga arbetet och kvalitetsarbetena.

Doktorandprogram finns i Sunderbyn. Ingen ST-läkare bedriver utökad forskning i nuläget men man uppfattar att om intresse uppkommer kommer det att bemötas positivt inom klinikerna.

Det är oklart i vilken utsträckning man har möten inom verksamheten med andra medarbetare där vetenskaplig litteratur granskas och diskuteras.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Kommunikation, handledarskap samt ledarskap tränas ST läkarna regelbundet i under sin tjänstgöring. Både Öjebyn och Piteå har regelbundet AT läkare och i perioder enstaka läkarstudenter som ST läkarna undervisar och handleder.

ST läkarnas kommunikativa kompetens, ledarskap och handledningsförmåga tas tillvara inom verksamheten. Dock saknas rutiner för bedömning och återkoppling på dessa områden.

Tillgång till ledarskaps ST finns inte i Norrbotten.

En av ST läkarna sitter för närvarande med i verksamhetsledning, en ST läkare har under sin ST varit delaktig i läkemedelskomitten i Norrbotten.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- ST gruppen är väl omhändertagen av verksamhetsledning och handledare på plats
- Nära dagligt samarbete mellan handledare, ST läkare och verksamhetsledning
- Väl utvecklad kultur vad gäller återkoppling i all form av handledning
- Valfungerande teoretisk utbildning i många delar
- Föredömligt användande av sit in
- En klinik med god stämning. Stort engagemang för den egna kliniken från medarbetarna
- Fina möjligheter till god handledning vad avser vetenskapligt arbete, via studierektorn som även är docent.

Svagheter

- Dålig kommunikation mellan ST läkare/handledare och studierektor
- Tveksamt fungerande uppkoppling till bibliotekstjänsten
- Den förändrade strukturen från psykiatridivision till en del av närsjukvården förefaller ha skapat oklarheter hur samarbete ska ske i olika frågor såsom gemensamma utbildningar, jourverksamhet

Förbättringspotential

- Utbildning till medarbetarna om bibliotekstjänsten. Översyn av inloggningsfunktionerna och utbud
- Utveckling av regelbundna vetenskapliga diskussioner i vardagen
- ST läkarna önskar stöd i sin interna teoretiska utbildning

- Fler gemensamma träffar/föreläsningar med övriga ST läkare inom regionens psykiatri
- ST läkarna rekommenderas delta i jourverksamhet nätter och/eller helger
- Översyn hur ST läkarna skall få sin neurologiplacering
- Strukturera dokumentation av kompetensutvecklingen
- Fortsatt utveckling av sit in som delvis används flitigt på kliniken men ojämt fördelat
- Utveckla träffar mellan handledarna till att också innehålla handledarnas egen kompetensutveckling